

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకత్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకత్రింశః సర్గః ॥

శ్రీరామాదిభిః సహ విశ్వామిత్రస్య మిథిలాం ప్రతి ప్రస్థానం మార్గే
సాయంకాలే శోణభద్రతటే విశ్రామశ్చ

అథ తాం రజనీం తత్ర కృతార్థౌ రామలక్ష్మణౌ |
ఊషతుర్ముదితౌ వీరౌ ప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా || 1.31.1 ||

ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం కృతపౌర్వాహ్నికక్రియా |
విశ్వామిత్రమృషీశ్చాన్యాన్ సహితావభిజగ్ముతః || 1.31.2 ||

అభివాద్య మునిశ్రేష్ఠం జ్వలంతమివ పావకం |
ఊచతుః పరమోదారం వాక్యం మధురభాషిణౌ || 1.31.3 ||

ఇమౌ స్మ మునిశార్దూల కింకరౌ సముపాగతౌ |
ఆజ్ఞాపయ మునిశ్రేష్ఠ శాసనం కరవావ కిం || 1.31.4 ||

ఏవముక్తే తయోర్వాక్యే సర్వ ఏవ మహర్షయః |
విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య రామం వచనమబ్రువన్ || 1.31.5 ||

మైథిలస్య నరశ్రేష్ఠ జనకస్య భవిష్యతి |
యజ్ఞః పరమధర్మిష్ఠస్తత్ర యాస్యామహే వయం || 1.31.6 ||

త్వం చైవ నరశార్దూల సహస్మాభిర్గమిష్యసి |
అద్భుతం చ ధనూరత్నం తత్ర త్వం ద్రష్టుమర్హసి || 1.31.7 ||

తద్ధి పూర్వం నరశ్రేష్ఠ దత్తం సదసి దైవతైః |
అప్రమేయబలం ఘోరం మఖే పరమభాస్వరం || 1.31.8 ||

నాస్య దేవా న గంధర్వా నాసురా న చ రాక్షసాః |
కర్తుమారోపణం శక్తా న కథంచన మానుషాః || 1.31.9 ||

ధనుషస్తస్య వీర్యం హి జిజ్ఞాసంతో మహీక్షితః |
న శేకురారోపయితుం రాజపుత్రా మహాబలాః || 1.31.10 ||

తద్ధనుర్నరశార్దూల మైథిలస్య మహాత్మనః |
తత్ర ద్రక్ష్యసి కాకుత్స్థ యజ్ఞం చ పరమాద్భుతం || 1.31.11 ||

తద్ధి యజ్ఞఫలం తేన మైథిలేనోత్తమం ధనుః |
యాచితం నరశార్దూల సునాభం సర్వదైవతైః || 1.31.12 ||

ఆయాగభూతం నృపతేస్తస్య వేశ్మని రాఘవ |
అర్చితం వివిధైర్గంధైధూపైశ్చాగురుగంధిభిః || 1.31.13 ||

ఏవముక్త్వా మునివరః ప్రస్థానమకరోత్ తదా |
సర్షిసంఘః సకాకుత్స్థ ఆమంత్ర్య వనదేవతాః || 1.31.14 ||

స్వస్తి వోఽస్తు గమిష్యామి సిద్ధః సిద్ధాశ్రమాదహం |
ఉత్తరే జాహ్నువీతీరే హిమవంతం శిలోచ్ఛయం || 1.31.15 ||

ఇత్యుక్త్వా మునిశార్దూలః కౌశికః స తపోధనః |
ఉత్తరాం దిశముద్దిశ్య ప్రస్థాతుముపచక్రమే || 1.31.16 ||

తం వ్రజంతం మునివరమన్యగాదనుసారిణాం |
శకటీశతమాత్రం తు ప్రయాణే బ్రహ్మవాదినాం || 1.31.17 ||

మృగపక్షిగణాశ్చైవ సిద్ధాశ్రమనివాసినః |
అనుజగ్ముర్మహాత్మానం విశ్వామిత్రం తపోధనం || 1.31.18 ||

నివర్తయామాస తతః సర్దీసంఘః స పక్షిణః |
తే గత్వా దూరమధ్వానం లంబమానే దివాకరే || 1.31.19 ||

వాసం చక్రుర్మునిగణాః శోణాకూలే సమాహితాః |
తేఽస్తం గతే దినకరే స్నాత్వా హుతహుతాశనాః || 1.31.20 ||

విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య నిషేదురమితౌజసః |
రామోఽపి సహసామిత్రిర్మునీంస్తానభిపూజ్య చ || 1.31.21 ||

అగ్రతో నిషసాదాథ విశ్వామిత్రస్య ధీమతః |
అథ రామో మహాతేజా విశ్వామిత్రం తపోధనం || 1.31.22 ||

పప్రచ్ఛ మునిశార్దూలం కౌతూహలసమన్వితం |
భగవన్ కో న్వయం దేశః సమృద్ధవనశోభితః || 1.31.23 ||

శ్రోతుమిచ్ఛామి భద్రం తే వక్తుమర్హసి తత్త్వతః |
నోదితో రామవాక్యేన కథయామాస సువ్రతః |
తస్య దేశస్య నిఖిలమృషిమధ్యే మహాతపాః || 1.31.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకత్రింశః సర్గః ||